

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru completarea art.10 și 36
din Legea cetățeniei române nr.21/1991 cu modificările și
completările ulterioare**

Analizând **propunerea legislativă pentru completarea art.10 și 36 din Legea cetățeniei române nr.21/1991 cu modificările și completările ulterioare** transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B275 din 31.05.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare **completarea art.10 și art.36 din Legea cetățeniei române nr.21/1991, cu modificările și completările ulterioare.**

Se are în vedere o soluție de recunoaștere a cetățeniei române pentru foștii cetățeni cărora aceasta le-a fost **retrasă din motive neimputabile** lor. Redobândirea urmează să se facă printr-o **procedură simplificată**, înlăturând obligația de a îndeplini condițiile prevăzute la art.10 și 36 din legea în vigoare.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, împrumutând acest caracter de la legea asupra căreia se intervine, fiind incidente prevederile art.5 alin.(1) din Constituția României, republicată, iar prima Cameră sesizată, potrivit tezei a doua a art.75 alin.(1) din Constituția României republicată, este Senatul.

2. Potrivit regulilor dreptului internațional, revine fiecărui stat prerogativa suverană și exclusivă de a stabili condițiile în care acordă sau retrage cetățenia sa („cetățenia se determină prin regulile înscrise în dreptul intern”) și, tocmai de aceea, celelalte state nu au dreptul să se amestece în exercitarea acestui atribut, dar nici nu pot fi obligate să recunoască asemenea cetățenii acordate. Libertatea unui stat de a atribui cetățenia este recunoscută în mod tradițional în practica internațională, în tratatele internaționale, ca și în jurisprudența internațională. În **Convenția europeană asupra cetățeniei** (Strasbourg, 1997) - la care participă și România (ratificându-o prin Legea nr.396/2002), se consfințește principiul potrivit căruia orice persoană are dreptul la o cetățenie și nu poate fi privată de aceasta în mod arbitrar (art.4); totodată, se prevede că statele trebuie să acorde deplin drept cetățenia pentru anumite categorii de persoane (art.6) și să faciliteze redobândirea cetățeniei de către persoanele care au avut-o (art.9).

3. Semnalăm că textul „art.10¹” propus reia, în mare parte, pe acela care se află în vigoare, aducându-i însă unele modificări. Astfel, sunt avuți în vedere „foștii cetățeni români cărora, înainte de data de 22 decembrie 1989, **li s-a retras** cetățenia din motive neimputabile lor”. Este omis din această formulare, cazul „foștilor cetățeni care **au pierdut** cetățenia română din motive neimputabile lor” – care există în textul actual. În aceste condiții, categoria beneficiarilor reglementată s-ar îngusta, deoarece sintagma „**li s-a retras** cetățenia din motive neimputabile” are un sens mai precis, dar și restrictiv, decât sintagma „au pierdut cetățenia română din motive neimputabile lor” - aceasta din urmă acoperind cazul tuturor formelor de pierdere a cetățeniei, indiferent care ar fi fost modalitatea prin care s-a produs pierderea cetățeniei. Întrucât în legislația dinainte de 1989, **retragerea** cetățeniei se făcea în cadrul unei anumite proceduri, pare puțin probabil ca acest caz de pierdere a cetățeniei să vizeze pe toți cetățenii români care și-au pierdut cetățenia.

Dacă este vorba de înlocuirea textului actual, constatăm că, în dorința de a asigura rezolvarea cetățeniei pentru o anumită categorie, se ajunge la excluderea beneficiarilor actuali.

O a doua restrângere a cercului de beneficiari decurge și din faptul că din propunere, au fost omiși „descendenții acestora până la gradul II”.

În sfârșit, în ceea ce privește efectul, **redobândirea are loc de drept, ca o măsură reparatorie**, în vreme ce în reglementarea în vigoare, persoanele respective „pot redobândi ori li se acordă cetățenia română, **la cerere**”. Acest text va avea drept efect atribuirea directă a cetățeniei, persoanele respective devenind cetățeni români în mod automat prin efectul legii, nefiind necesară exprimarea voinței lor. În plus, nu se mai cere satisfacerea condițiilor prevăzute la art.8 alin.(1) lit.b), c), e) și f).

Problema care se ridică este aceea că, deși există un drept la cetățenie pentru orice ființă umană, cetățenia nu-i poate fi acordată împotriva voinței sale, în afara unor criterii legale de atribuire. Neputând fi impusă redobândirea cetățeniei, ar exista fie posibilitatea de a reformula textul – „**pot redobândi**”, fie aceea de a se prezuma o acceptare implicită în momentul când persoana în cauză solicită instituției române, un act în acest sens ori reclamă un tratament ca atare.

4. Înțelegând că, în reglementarea propusă, determinarea riguroasă a categoriilor de beneficiari se impune față de faptul că dobândirea cetățeniei urmează să aibă loc deplin drept, fără cerere și fără satisfacerea altor cerințe, în afară de dovada deținerii anterioare și apoi a pierderii cetățeniei române, considerăm că ar trebui să nu se ajungă la desființarea căii de dobândire care există în prezent, astfel încât ceea ce se propune, să fie menționată ca o ipoteză aparte de reglementare. În același timp, în cazul că s-ar adopta propunerea și ar exista două reglementări paralele, ar trebui evitate necorelările, pentru ca reglementarea să rămână clară.

5. În plan redacțional, sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, la elaborarea proiectului semnalăm următoarele:

a) la **titlu**, întrucât din cuprinsul propunerii legislative pare să se aibă în vedere doar modificarea, nu și completarea art.10¹ și art.36 **alin.(2)** din Legea cetățeniei române nr.21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în acord cu prevederile art.39 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară reformularea titlului astfel:

“Lege

pentru modificarea Legii cetățeniei române nr.21/1991”

b) potrivit art.45 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, intervențiile legislative

preconizate urmează să fie subsumate unui articol unic, în a cărui parte introductivă trebuie menționată legea asupra căreia se intervine, cu toate datele de identificare ale acesteia, precum și cu mențiunea republicării. Intervențiile legislative asupra elementelor structurale din actul de bază trebuie numerotate ca puncte subsumate articolului unic.

În sensul celor de mai sus, recomandăm ca partea dispozitivă a articolului unic să aibă următoarea redactare:

„Articol unic. - Legea cetățeniei române nr.21/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.98 din 6 martie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 10¹ va avea următorul cuprins:
(Urmează textul propus pentru art.10¹)

2. Alineatul 2 al articolului 36 va avea următorul cuprins:”.

Urmează textul propus pentru alin.2 al art.36 din fața căruia trebuie eliminată expresia “Art.36” și înlocuit termenul “derogare” prin cuvântul “excepție”, pentru ca textul să fie în concordanță cu prevederile art.14 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora reglementarea este derogatorie doar dacă soluțiile legislative cuprind norme diferite în raport cu un alt act normativ, ceea ce în speță nu e cazul, fiind vorba doar de instituirea unei excepții de la o regulă a aceluiași act normativ.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 854/28.06.2007